



Astrologien dokumenteres



Af Claus Houlberg
Astrologisk Akademi

Den klassiske astrologi handler mest om vores konkrete verden, mens den moderne astrologi inddrager det indre menneskes tilstande og mekanismer. Som fortalt i første del af denne lille artikelserie begynder historien midt i den vestlige astrologis 200-årsnat. Opdagelsen af Uranus i 1781 bryder planeternes kaldæiske orden, som har eksisteret siden oldtiden, og hundrede år senere i 1879 åbnes det første psykologiske laboratorium. De følgende årtier vokser psykologien frem som selvstændig videnskab, og den påvirker sammen med de nye planeter astrologien til det, vi forstår ved moderne astrologi.

Anden del her handler om den moderne astrologis dokumentation, som tager sin begyndelse i 1812, samme år som Napoleon møder sit Waterloo. Her udgiver den franske matematiker Pierre-Simon de Laplace sit værk om sandsynlighedsberegning, som bliver startskuddet til den statistiske videnskab, og denne blev af Paul Choinsard videreført på astrologisk grund. Frankrig blev også vugge for den historiske dokumentation af astrologien med historikeren Auguste Bouché-Lercq's værk fra 1879 om divination i antikken.

Den franske skole

Astrologiens dokumentation og langsomme vækst ind i en moderne videnskabelighed er længe et rent fransk projekt. Måske naturligt, når nu statistikken og sandsynlighedsregningens matematiker var franskmænd. Under alle omstændigheder var det endnu en franskmænd, Henri Lizeray, der i 1892 som den første søgte statistisk at påvise en sammenhæng mellem digteres horoskoper og stjernerne. Det blev ved dette ene forsøg, så det er en anden franskmænd, der i dag ses som den statistiske astrologis fader. Han

hed Paul Choinsard og skrev ofte under pseudonymet Paul Flambert.

Choinsard skrev i 1898 en artikel, hvor han stillede spørgsmålet, om astrologi kunne drives som en moderne videnskab. Han besvarede spørgsmålet med den stolte erklæring, at "astrologien rent faktisk kunne bevises statistisk af en kyndig astrolog". Denne erklæring kom ikke alene til at stå som overskrift på hans egen livslange indsats, men har stået som mantra for meget af eftertidens arbejde med at dokumentere astrologien.

Paul Choinsard udgav i 1901 den første bog om astrologi som gryende videnskab. Den havde titlen 'Influence Astrale' eller Stjerneindflydelse og var et essay om det, han kaldte for eksperimentel astrologi. Bogen fulgtes året efter af 'Language Astral' eller Stjernesprog, der var en kortfattet afhandling om videnskabelig astrologi. Choinsard udgav siden flere bøger om emnet og udgav endda et tidsskrift frem til 1913 med titlen Influence Astrale, som også var titlen på hans første bog. Hans sidste værk fra 1919 har titlen 'La loi d'hérédité astrale' eller Loven om Stjernerarv. Man kan sige, at han i sine bøger formede de centrale begreber, som senere generationer af videnskabelige astrologer har arbejdet med.

Hans arbejde videreførtes af schweizeren Karl Ernst Krafft, der blev en af Tysklands mest famøse astrologer, idet han var glødende tilhænger af nationalsocialismen og blev Hitlerstyrets astrolog. Hans respekt for 'den franske skole' var så stor, at han i 1923 skrev sit første værk om astrologisk videnskab på fransk med titlen 'Influence Cosmique' og efter tyve års pause sit andet statistiske værk med titlen 'Traité d'Astro-Biologie' eller Afhandling om Astrobiologi.

Choinsards og Kraffts værker er baggrunden for det monumentale arbejde, den franske psykolog Michel Gauquelin efter krigen foretog sammen med sin kone Françoise. De analyserede titusindvis af horoskoper for forskellige faggrupper for om muligt at dokumentere Choinsards lov om stjernearv. Deres arbejde



Den franske psykolog Michel Gauquelin.

omfattede til en begyndelse atleter, da Gauquelin selv var tennisspiller i den franske elite, og her fik ægteparret dokumenteret den såkaldte Mars-effekt. Gauquelin påviste statistisk, at der var stor sandsynlighed for, at Mars ville befinde sig to ganske bestemte steder i horoskopet for alle elite-idrætsudøvere.

Det første værk herom hed 'L'influence des astres' eller Stjernernes Indflydelse med tydelig hilsen til Choinsards første bog. Værket udkom i 1951 og blev frem til 1960 fulgt af to andre. Disse tre bøger skabte efterfølgende en uskon akademisk storm, der snart blev døbt Mars-konflikten, og som er beskrevet i bogen 'The Tenacious Mars-Effect' af Ertel & Irving. Denne intellektuelle strid fortsatte reelt gennem tyve år og blev den direkte anledning til dannelsen af det engelske tidsskrift Correlation i 1982, hvor 'den franske skoles' arbejde føres videre. Det må i øvrigt bemærkes, at ingen af de nævnte værker er blevet oversat til dansk. En læselig engelsk oversigt over Gauquelines forskning og metodik kan ses i hans bog 'Planetary Influences'.

Den videnskabelige astrologi videreføres desuden i Frankrig, samlet omkring de to organisationer RAMS, oprindelig ledet af den nu afdøde Françoise Gauquelin, og CURA, der bliver ledet af stifteren, dr. Patrice Guinard. Begge har hjemmesider, der bygger på dokumentation.

Astrologiens historie

En mindst lige så omfattende forskning er foregået omkring astrologiens historie. Udgangspunktet var den franske historiker Auguste Bouché-Leclercq, der i årene 1879-82 udgav sit monumentale værk 'L'Histoire de la Divination dans l'Antiquité' eller Divinationens Historie i Antikken. Det blev mødt med akademiske protester, da emnet ikke syntes 'fint' nok i historiekredse. Han fortsatte dog ufortrødent, og syv år senere i 1899 udgav han bogen 'L'Astrologie Greque' om den græske astrologi.

Det blev klart for den belgiske historiker Franz Cumont, at der forestod et vældigt arbejde med at samle den nødvendige dokumentation for at kunne udforske den græske astrologi ordentligt. Navnlig savnedes et overblik over alle de tekster og fragmenter, der lå spredt rundt i de mange museer, biblioteker og private samlinger i Europa. Sammen med en gruppe lærere fik han finansieret og iværksat en katalogisering heraf, og det blev et arbejde, der skulle tage mere end et halvt århundrede at fuldføre. Det blev først afsluttet efter Cumonts død som det helt enestående tolv-bindsværk 'Catalogus Codicum Astrologorum Graecorum' eller CCAG, der løbende blev udgivet i årene 1898-1953. Ud over Cumonts bidrag til dette værks tilblivelse, huskes han især for en fin lille bog fra 1912 med titlen 'Astrology and Religion Among the Greeks and Romans'. En bog, som er blevet en klassiker. Et særligt bidrag blev i 1987 ydet af den østrigske matematiker Otto Neugebauer, der sammen med sin kollega H.B. van Hoesen skabte en autoritativ samling af tilgængelige horoskoper fra græsk oldtid, udgivet under titlen 'Greek Horoscopes'.



Fire amerikanere

CCAG har gjort det muligt for en gruppe astrologer, der også er filologer, at påbegynde en oversættelse af de græske og latinske tekster til engelsk. Mest navnkundigt er 'Project Hindsight', der blev påbegyndt af 'The Three Roberts', Robert Hand, Robert Schmidt og Robert Zoller, men også James Herschel Holden fra AFA må nævnes. Disse fire amerikanere er i dag ansvarlige for en lang række nyoversættelser af de klassiske astrologitekster. De er for første gang udført af astrologisk kyndige, hvilket har åbnet for en ny forståelse af teksternes indhold og en nyskrivning af astrologiens historie, som stadig pågår. Den græske astrologi kaldes i dag den hellenistiske astrologi, da den som tydningsform hverken begrænser sig til Grækenland eller til det græske sprog, men kan spores vidt omkring.

Robert Hand har i tilgift været en af de drivende kræfter bag stiftelsen af Kepler College, et astrologisk universitet, der ligger i byen Seattle i USA. Her kan man nu få bachelorgrad og mastergrad i astrologi, og herfra udføres omfattende udforskning af astrologiens mange udtryksformer. Universitetet er ikke fuldt akkrediteret endnu, dvs. det er ikke akademisk anerkendt, men der arbejdes på, at det skal ske.

"Culture and Cosmos"

England har også lagt grund til akademisk astrologi. Den engelske astrolog Nick Campion skabte i 1997 sammen med den canadiske historiker Patrick Curry et tidsskrift for astrologisk historie på akademisk plan. Det blev døbt 'Culture and Cosmos' og omhandlede, hvad de kaldte kulturel astronomi og astrologi. Med afsæt i dette arbejde fik de nogle år senere skabt Sophia Centre på Bath Spa University College, hvor man kunne få en bachelorgrad i emnet og senere også en mastergrad. Centeret blev i 2007 flyttet til University of Wales, hvor det nu arbejder videre, ledet af Nick Campion, der i 2004 fik en ph.d i astrologi. Fra dette universitet er der de seneste år begyndt at udkomme artikler og bøger, der dokumenterer astrologiens mange facetter og historiske udtryk.

Dansk arbejde

Astrologisk Museum blev i 1999 stiftet på tærskelen til det nye årtusinde. Det yder i al beskedenhed et lignende bidrag til den astrologiske historieskrivning med sit særlige fokus på dansk astrologi. Blandt andet pågår en oversættelse af Tycho Brahes mange astrologiske skrifter. Museet har de første ti leveår samlet dokumentation og publiceret elektroniske arbejder til forståelse af astrologiens udbredelse i Norden, omend meget endnu mangler at blive undersøgt.

Astrologi er tilsyneladende ikke længe et odøst emne at studere på de danske universiteter. Religionshistorikeren Kirstine Munk stillede som den første herhjemme spørgsmålet, hvad der mon får moderne mennesker til at opsoge en astrolog? Besvarelsen blev til afhandlingen 'Signs of the Times', som i 2007 gav hende en ph.d på Syddansk Universitet. Året efter fik Anders Lisdorf en ph.d fra Københavns Universitet med sin afhandling om en matematisk beskrivelse af divinationens udbredelse i antikkens Rom. Så også i Skandinavien er der omsider gået hul på en nøgtern dokumentation af faget astrologi. ■